Forundersøgelse – VP2

Vandplanprojekt Vangen Bæk o8029

Vandområdeplan: Hovedvandopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak beliggende i Hjørring Kommune.

Indsats

Projektet omfatter vandløbsforekomst o8029, der er 9,988 km, Vangen Bæk, der er en del af Uggerby Å-vandsystem. Vandforekomsten omfatter følgende indsatser udpeget i vandområdeplan 2015-2021 for Hovedvandopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak: Udlægning af groft materiale. Beliggenhed af vandforekomsten fremgår af bilag 1.

Forundersøgelsen peger på følgende konkrete indsatser indenfor vandforekomsten:

Del 1: Etablering af 5 stk. gydebanker a 5-8m længde på den nederste del af Vangen Bæk nedenfor Kirkevej. I alt 50 tons gydegrus og 5 tons håndsten.

Del 2: Etablering af 5 stk. gydebanker a 5-8m længde på den nederste del af Vangen Bæk mellem Sdr. Bindslevvej og Brogårdsvej. I alt 50 tons gydegrus og 5 tons håndsten.

Del 3: Etablering af 5 stk. gydebanker a 5-8m længde på den mellemste del af Vangen Bæk nedstrøms Åsenvej. I alt 50 tons gydegrus og 5 tons håndsten.

Indsatserne har til formål at forbedre de fysiske forhold i vandløbsforekomsten og øge gydemulighederne i vandforekomsten.

Vandforekomsten er ikke direkte beliggende i et Natura 2000-område, men udmunder i Uggerby Å. Den nedre del af Uggerby Å er omfattet af Natura 2000-område Uggerby Klitplantage og Uggerby Ås udløb

Formål

Formålet med forundersøgelsen er at belyse om projektet opfylder kriterierne for at opnå tilskud og derved tilvejebringe et grundlag for om projektet kan realiseres, og i hvilken form og omfang projektet kan/skal realiseres. Forundersøgelsen skal således sikre at indsatsen kan realiseres i overensstemmelse med de øvrige indsatser, og at indsatsen realiseres således at det er i overensstemmelse med den eksisterende strækning.

Forundersøgelsen skal ligeledes undersøge muligheden for at realisere indsatsen. Vurdering om mulighed for realisering medfører bl.a. undersøgelse af:

1. Er projektet omkostningseffektivt.

2. Forbedres passage for vandrende fisk og/eller forbedrede opvækst- og gydeforhold for fisk og forbedrede forhold for akvatisk flora og fauna i øvrigt.

3. Tilpasses faldet de lokale forhold og fiskebestande. Faldet skal være mindst 1 ‰ og højest 10 ‰.

4. Anlægges brinkanlæg så de ikke bliver stejlere end 1:1,5.

5. Sammensætningen af det fremtidige bundsubstrat.

6. Maksimalvandføring og tilpasning af sandfang ved etablering af sandfang.

7. Vandføringen i omløbsstryg.

8. Vandløbsbundens kote på eksisterende og projekterede forhold og i forhold til terræn.

9. Træers placering.

10. At der ikke sker skade på dyre og plantearter, der er omfattet af bilag 3 og 5 i naturbeskyttelsesloven.

Forundersøgelsen redegør således for, hvordan indsatsen forventes at kunne bidrage til opnåelse af miljømålet samt, hvordan projektet forventes at kunne gennemføres og om det lever op til kriterierne i kriteriebekendtgørelsen § 5. Forundersøgelsen belyser endvidere relevante forhold vedrørende prioriteringskriterierne i § 6.

Forundersøgelsen skal endvidere redegøre for om det er muligt at opnå de nødvendige tilladelser for realisering.

Eksisterende forhold

Vandløbsforekomst o8029 er i hele sin udstrækning et privat vandløb, som udmunder i Uggerby Å.

Strækning o8029 har en længde på 9,988 km med overvejende sandbund og generelt få fiskeskjul. Bækken er på store dele af strækningen præget af stor sandvandring, men har på visse delstrækninger pæne fysiske forhold. Der findes allerede en del gydegrus omkring Kirkevej.

DVFI

Seneste DVFI er foretaget i 2016 på den nedre del af strækningen og resulterede i faunaklasse 5. Der er i alt 7 faunastationer for DVFI og resultaterne ligger fra 2009-2016 på 4 eller 5 på stationerne.

Fisk

DTU Aqua's seneste udgivne Plan for Fiskepleje er fra 2010.

I Vangen Bæk er der seks stationer med i planen. De to stationer 103 og 104 er befisket med hhv. moderat og dårlig økologisk tilstand. De øvrige stationer er ikke befisket.

Samlet

Potentialet for opfyldelse af en DVFI på mindst 5 vurderes stadig som godt, mens potentialet m.h.t. målopfyldelse i forhold til ørreder på strækningen som helhed, vurderes at kunne forbedres yderligere med udlægning af gydegrus og skjulesten.

Tidligere gennemførte forundersøgelser og realiseringer under Vandplan 1
I forbindelse med Vandplan 1 er der gennemført en række forundersøgelser i dele af vandforekomsten og realiseret et projekt.

AAL-106: Hjørring Kommune har tidligere vurderet, at der ikke er en spærring. Der er i sin tid søgt Note5 på denne spærring, men der er aldrig givet et svar. Hjørring Kommune fastholder, at det ikke er en spærring.

AAL-205: Der er fjernet en 52,4m lang rørlægning under VP1.

AAL-207: Hjørring Kommune har tidligere vurderet, at der ikke er en spærring. Der er i sin tid søgt Note5 på denne spærring. Hjørring Kommune har fået svar på Note5 og indsatsen er udgået.

AAL-208: Hjørring Kommune har tidligere vurderet, at der ikke er en spærring. Der er i sin tid søgt Note5 på denne spærring, men der er aldrig givet et svar. Hjørring Kommune fastholder, at det ikke er en spærring.

AAL-234: Rørlægning under hovedvejen. Hjørring Kommunes vejmyndighed har vurderet, at det ikke er muligt at korte af rørlægningen uden risiko for sætning på den meget store vejdæmning. Røret ligger godt i forhold til terræn og har en fin kapacitet. Hjørring Kommune vurderer, at denne rørlægning ikke er en spærring.

REF-695: Strækning til restaurering. Hjørring Kommune har tidligere forundersøgt denne strækning opstrøms hovedvejen. Kommunen har ved besigtigelse konstateret meget lav sommervandføring på strækningen og vurderet den uegnet som fiskehabitat.

REF-698: Strækning til restaurering. Hjørring Kommune har tidligere forundersøgt denne strækning nedstrøms hovedvejen. Kommunen har ved besigtigelse konstateret meget lav sommervandføring på strækningen og vurderet den uegnet som fiskehabitat.

Med de foreslåede indsatser med gydebanker på tre nye delstrækninger samt det faktum, at der allerede ligger en del gydegrus i vandområdet vurderer Hjørring Kommune, at vandforekomsten som helhed har potentiale til at nå målopfyldelse. Herved foreslås det endegyldigt at lade AAL-106, AAL-207, AAL-208 og AAL-234 samt de gamle REF-695 og REF-698 udgå af indsatsprogrammet.

Mulig realisering af projektet
Hjørring Kommune vurderer, at det er muligt at gennemføre projektet som beskrevet i detailprojektet (Bilag 2).

Regulativ-beskrivelse

Eksisterende
Hele vandforekomsten udgøres private vandløb uden vedligeholdelsesbestemmelser.

Kommende

Hjørring Kommune arbejder på en samlet regulativrevision for alle kommunens vandløb. Revisionen vil betyde, at de nuværende regulativer samles i 16 overordnede regulativer, der omfatter hele vandløbssystemer.

I forbindelse med regulativrevisionen udarbejdes der også vedligeholdelses-bestemmelser for de private vandløb.

Relation til beskyttet natur og arter
Strækningen er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Der er ikke registret beskyttede eller fredede arter i og omkring vandløbene ved indsatserne.

Relation til Natura 2000 og arter
Der er ikke registreret arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV og bilag 3 i naturbeskyttelsesloven i området omkring indsatserne.

Odder, der er på bilag 3, findes over hele Vendsyssel. Vangen Bæk-systemet er et potentielt levested for Odder. Hjørring Kommune vurderer derfor, at det er sandsynligt at Odder kan forekomme i og ved vandløbene. Realisering af indsatsen vurderes ikke at have negativ betydning for Odder.

Vandløbsforekomsten er ikke direkte beliggende i et Natura 2000-område, men udmunder i Uggerby Å. Den nedre del af Uggerby Å er omfattet af Natura 2000-område Uggerby Klitplantage og Uggerby Ås udløb

Realisering af indsatserne vurderes ikke at have betydning for Natura 2000 området.

Relation til anden lovgivning
Indsatserne ligger i landzone. Hjørring Kommune vurderer, at der ikke kræves landzonetilladelse efter Planloven, da projektet ikke forudsætter ændret arealanvendelse.

Vandløbsforekomsten er omfattet af vandløbsloven. Udlægning af gydegrus og skjulesten forudsætter derfor tilladelse efter vandløbsloven.

Nødvendige tilladelser
Hjørring Kommune vurderer, at det er muligt at opnå de nødvendige dispensationer og tilladelser til udlægning af gydegrus og skjulesten.
Det drejer sig om dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3, jf. § 65, stk. 3 samt afgørelse efter vandløbslovens kapitel 6 og § 37 samt kapitel 7 i bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016, om vandløbsregulering og restaurering med videre.

Omkostningseffektivitet

Basisdata

Vandløbstype	1
Længde Vandplan 2 indsats	9,9880 km
Længde Vandplan 1 indsats	0,0524 km
Længde VP2-VP1	9,9356 km
Indsatstype	Udlægning af gydebanker ca. 0,120 m
Tilbud - omkostning	95.500 kr.
Referenceværdi	447.102,00 kr.
Referenceværdi x 1,5	670.653,00 kr.

Referenceværdi
Der udlægges gydegrus og skjulesten på i alt 0,120 km.

Den samlede referenceværdi for vandforekomsten er således 670.653,00 kr., og projektet er derfor omkostningseffektivt, hvis omkostning til realisering ikke overstiger 670.653,00 kr.

Realiseringsomkostninger
Hjørring Kommune har indhentet tilbud fra to entreprenørfirmaer på indsatsen

Det billigste indhentede tilbud på realisering af indsatsen er 95.500 kr. (Bilag 5b).

Løn til eget personale til administration af realiseringsprojektet (dvs. udarbejdelse af realiseringsrapport, tilsyn med udførelse af opgaven mv.) overslag i alt 30.000 kr.

Samlet omkostning for realisering af projektet 125.500,00 kr.

Eftersom billigste tilbud samt kommunens eget tilsyn ligger under referenceværdien anses projektet for at være omkostningseffektivt.

Effekt af projektet
Udlægning af gydegrus vurderes at have følgende effekter:
Ved udlægning af gydegrus forbedres ørreders gydemuligheder. Bækkens ørredbestand er pt langt fra at kunne give målopfyldelse på fisk i henhold til eksisterende vandplankrav. Vandløbets eksisterende fysiske forhold i kombination med vandplanforbedringer danner tilsammen et godt potentiale for en stor bestand af ørreder forudsat at gydeforholdene forbedres.

Lodsejer-holdning
Berørte lodsejere og deres holdning fremgår af Bilag 4.

Afværgeforanstaltninger
Hjørring Kommune vurderer, at det ikke er relevant med afværgeforanstaltning i dette projekt. Der er derfor ikke udarbejdet forslag til afværgeforanstaltning.

Bilag
Bilag 1: Oversigtskort
Bilag 2: Detaljeprojekt
Bilag 4: Berørte lodsejere og deres holdning
Bilag 5a: Tilbud Vennelyst
Bilag 5b: Tilbud Nordjysk Vandløbspleje
Bilag 6: Kontrakt
Bilag 7. Timeregnskab
Bilag8: Løn Charlotte
Bilag 9: Løn Emil Fuglsang
Bilag 10: Løn Jan Sørensen
Bilag 11: Løn Tom Jørgensen
Bilag 12: Løn Poul Træholt
Bilag 18: Dokumentation for offentliggørelse på hjemmeside